

Handläggare: Gunnel Altin
Telefon: 508 24 020

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Förstudie inför beslut om upphandling av LSS-bostäder

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens rapport

Steinunn Á Håkansson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har uppdragit till förvaltningen att redovisa en förstudie avseende förutsättningar för att genomföra en upphandling av LSS-bostäder i Skärholmen, informera boende, gode män och anhöriga om pågående förstudie inför beslut om eventuell upphandling, inventera hur boende, gode män och anhöriga vid LSS-bostäder samt handikapprådet ställer sig till upphandling av LSS-bostäder.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår stadsdelsnämnden att godkänna stadsdelsförvaltningens rapport.

Bilagor

1. Redovisning av "Förutsättningar för att upphandla LSS-bostäder i Skärholmen"
2. Redovisning av "Synpunkter från boende, gode män och anhöriga samt handikappråd avseende upphandling".

Bilaga 1)

Förutsättningar för att upphandla LSS-boende

Rätten till bostad är lagstyrd enligt Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade, LSS

Rätten till bostad för vissa funktionshindrade är lagstyrd enligt Lag om Stöd och Service till vissa funktionsnedsatta (LSS).

Förutom det nationella regelverket i form av lagar och föreskrifter styrs verksamhet till personer med funktionsnedsättning av stadsövergripande styrdokument som beslutats av kommunfullmäktige. Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter och fastställt allmänna råd där det framgår att det ska finnas ett ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet.

Alla insatser enligt ovanstående lagrum är frivilliga. Lagarna anger frivillighet och respekt för den enskildes integritet.

LSS

Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, är en rättighetslag som ger enskilda rätt till vissa insatser. En förutsättning är tillhörighet till någon av de tre så kallade personkretsar som anges i lagen:

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässiga funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om dessa hinder är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

De insatser som aktualiseras i lagen är:

1. Rådgivning och annat personligt stöd
2. Biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till kostnader för sådan
3. Ledsagarservice
4. Biträde av kontaktperson
5. Avlösarservice i hemmet
6. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
7. Korttidsstillsyn för skolgång
8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och

- ungdomar
9. *Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad för vuxna*
 10. Daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

De vanligaste insatserna är boende med särskild service för vuxna samt daglig verksamhet. Rätten till daglig verksamhet gäller de personer som tillhör personkrets 1 eller 2.

Den enskilde kan också söka insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL. I socialtjänstlagen ingår alla insatser i begreppet bistånd och beskrivs i 4 kap 1§. Den enskilde skall genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå och biståndet skall utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

I SoL regleras också kommunens skyldigheter gentemot personer med funktionsnedsättning när det gäller bl.a. meningsfull sysselsättning, bostäder med särskild service, uppsökande verksamhet, samhällsdeltagande m.m. Kommunerna ska genom olika insatser verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällslivets gemenskap och leva som andra.

Skillnaden mellan stöd enligt LSS och stöd enligt SoL

Det finns framförallt två skillnader mellan LSS och SoL. LSS är en rättighetslag och kommunen är skyldig att uppfylla de rättigheter som en person som ingår i någon av de tre personkretsarna har. SoL har inte denna starka betoning av individens rättighet. Exempelvis har inte en person som ansöker om bistånd enligt SoL en ovillkorlig rätt till bostad med särskild service utan kommunen kan föreslå en alternativ insats om biståndsbehovet därigenom tillgodoses och en skälig levnadsnivå uppnås.

Den andra skillnaden mellan LSS och SoL är att enligt LSS tillförsäkras individen en god levnadsnivå, enligt SoL ska individen tillförsäkras en skälig levnadsnivå - skrivningen antyder att man tillåter en nivåskillnad i kvaliteten.

Boende med särskild service, gruppboende eller LSS-boende

Boende med särskild service innebär att den boende har ett beslut enligt LSS eller SoL angående boende med tillgång till omsorg, stöd och service.

Boendet kan organiseras i ett antal olika former beroende på den boendes behov. För människor med omfattande funktionsnedsättningar är boende i gruppboende vanligast. Därutöver finns ett mer individualiserat boende med tillgång till stöd i form av kopplade lägenheter eller servicebostäder.

Gruppboende innebär att ett antal personer bor i sina egna lägenheter men delar vissa gemensamhetsutrymmen och har personal tillgänglig för stöd och omvårdnad. Detta är tänkt som ett bostadsalternativ för personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Den vanligaste formen av gruppboende består av ett antal lägenheter som är grupperade kring gemensamma utrymmen, där service och omvårdnad kan ges alla tider på dygnet. Socialstyrelsen har tidigare föreskrivit att boendet ska omfatta 3–5 personer, men efter en dom i Regeringsrätten är dessa rekommendationer ändrade till högst 6 personer (RiR 2007).

Den vanligaste boendeformen inom gruppboende idag är boendegemenskapen, där var och en har sin privata lägenhet med utrymme för matlagning, hygien och samvaro.

Källa: ”Bostad med särskild service och daglig verksamhet – en forskningsöversikt”, från socialstyrelsen.

Skyldigheter att följa lag och riktlinjer är samma oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Ekonomiska förutsättningar styrs av behovsnivåer

Ekonomiska principer

LSS-bostaden för personer med viss funktionsnedsättning finansieras med utgångspunkt från 7 ersättningsnivåer i Stockholms stad. Detta innebär att det utgår en ersättning/person utifrån bedömd behovsnivå till verksamheten för LSS-bostaden.

Behovsnivån beslutas av bedömningskansliet vid socialnämnden i staden.

Socialnämnden svarar också för förmedling av LSS-bostäder.

Samma verktyg för skattning av vårdnivå används oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

De 7 ersättningsnivåerna är samma (beaktat kompensation för olika momsregler för offentliga respektive privata utförare) oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Personalens rättigheter skyddas i lag

Genom Sveriges medlemskap i EU har vi införlivat ”Övergångsdirektivet” i svensk lagstiftning. Detta har skett genom bl a förändringar i Lagen om anställningsskydd (LAS) och lag om medbestämmande i arbetslivet (MBL) m fl. Övergångsdirektivet säger att om verksamheten innefattar en överlåtelse av en ekonomisk enhet som behåller sin identitet även efter verksamhetsövergången, ska en arbetstagares rättigheter och skyldigheter enligt anställningsavtalet automatiskt gå över till förvärvaren av verksamheten. Arbetstagaren har rätt att avstå från att följa med.

Utföraren har samma skyldigheter att följa EU-direktiv och svensk lagstiftning avseende personalens rättigheter oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet

Ansvar för verksamheten och dess kvalitet samt uppföljning av dessa åtaganden svarar stadsdelsnämnden för

Verksamhetens innehåll och kvalitet styrs av lag och riktlinjer samt politiska beslut. Verksamheten finansieras av offentliga medel.

Verksamhet i offentlig drift leds och följs upp av stadsdelsnämnden. Vid en entreprenadupphandling upphandlas verksamhetsdriften. Uppdraget till upphandlad entreprenör regleras i avtal, vars innehåll inte kan ändras under avtalstiden.

Stadsdelsnämnden har fullt ansvar för verksamheten även när den drivs av upphandlad entreprenör, vilket innebär att avtalad verksamhet och kvalitet ska följas upp liksom kommunalt driven verksamhet. Därutöver sker inspektioner och seriositetskontroller samt uppföljning av verksamhetsberättelse och bokslut.

Ansvar för att verksamheten och dess kvalitet följer lagar, riktlinjer och politiska beslut har stadsdelsnämnden oavsett utförare, dvs om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

LSS-bostäder i Stockholms stad

Socialnämnden har en strategisk och samordnande roll för socialtjänsten i Stockholms stad. Socialnämnden har det övergripande ansvaret för riktlinjer, drog- och förebyggande arbetet, forskning och utveckling samt för uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Inom nämndens ansvarsområde finns även funktionshinderombudsmannen och bedömningskansliet som beslutar om behovsnivå för personer med funktionsnedsättning och förmedlingsgruppen, som förmedlar bostäder till personer med funktionsnedsättning.

För upphandling av privata alternativ inom omsorgs- och stödverksamheten för personer med funktionsnedsättning tillämpas Lagen om Valfrihet (LOV) i Stockholms stad fr o m 1/9 2009. Socialnämnden har genom sitt kommunövergripande ansvar för omsorg om personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning, ansvar för att genomföra dessa upphandlingar samt uppföljningsansvaret för avtal utifrån LOV som rör detta verksamhetsområde.

För entreprenadupphandlingar tillämpas Lagen om Offentlig Upphandling (LOU) där stadsdelar enskilt eller gemensamt upphandlar drift av verksamhet. I flera stadsdelsnämnder drivs LSS-bostäder av upphandlade entreprenader enligt LOU.

Efterfrågan av LSS-bostäder i staden

Idag står ca 197 personer i kö för LSS-bostad i staden.

Utbud av LSS-bostäder i staden

Egen regi i staden: 67 (varav 26 i söderort och 12 i Skärholmen, 18% av Stockholms stads utbud).

Privat regi: 71 i staden, (varav 21 i söderort och 0 i Skärholmen).

LSS-bostäder i Skärholmen

Presentation

LSS-bostäder i Skärholmen erbjuder boende till 83 personer med beslut om bostad enligt LSS. LSS-boende riktar sig till personer med så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro från personal behövs. I boendena finns 5-10 lägenheter med tillräcklig personal för att täcka personers stödbehov, vård och stöd kan oftast ges alla tider på dygnet. Alla lägenheter har ett eget kök och ett stort badrum. På varje LSS-boende finns gemensamma utrymmen.

<i>LSS- Bostad</i>	<i>Profil</i>	<i>Antal boende</i>	<i>Antal fast ans-tällda</i>	<i>Eko-nomi (mkr)</i>	<i>Yta kvm</i>	<i>Lokal-standard</i>
Bredäng LSS	Hög grad av gemenskap	6	5	4,3	440	ca 10 år
Tempelriddaren 63	Tillgodose individuella behov	5	7	4,0	304	äldre
Tempelriddaren 65	Tillgodose individuella behov	6	5	3,3	304	äldre
Vårbacka LSS	Förvärvad hjärnskada	6	18	10,8	150	äldre
Ekholmens LSS	Tillgodose individuella behov, hög grad av självständighet	5	5	2,3	362	nytt
Bogsätra LSS	Hög grad av gemenskap	5	5	3,6	370	nytt
Nya Byviken LSS	Stora omvårdnads- och individuella behov, något äldre	12	14	9,1	509	äldre
Kungssätra LSS	Asperger	10	4	4,8	447	nytt
Djursätra LSS	Autism och	10	7	5,4	395	nytt

	Asperger					
Svanholmen LSS	Förvärvat hjärnskada	6	8	5,1	474	nytt
Högsåtra LSS	Autism och Asperger, unga vuxna	6	6	4,3	472	nytt
Bysåtra LSS	Autism och Asperger, unga vuxna	6	7	5,4	472	nytt
Summa:	12	83	91	62,4	4 699	

(personalkostnaden uppgår till ca 53 mkr, inkl pf)

LSS-bostäder i Skärholmen:

Summa av sdf driven verksamhet: 83 lägenheter vid 12 LSS-bostäder (100%)

Ekonomi

Ekonomiskt utfall vid LSS-bostäder

<i>Tkr</i>	<i>Bokslut 2010</i>	<i>Budget 2011</i>
Kostnader	-55,2	-62,3
Intäkter	+57,1	+62,3
Netto	+1,9	0

Om efterfrågan på LSS-bostad i högre behovsnivåer ökar, ökar både intäkter och kostnader, då högre behovsnivå fordrar mer resurser.

LSS-bostadens stöd och service kräver en viss grundbemanning för att garantera de boendes behov av stöd och service, trygghet och säkerhet.

Utföraren svarar för ekonomin (exklusive hyrorna) oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet. Redovisar utföraren ett underskott eller ett överskott bärs detta av utföraren.

Personal

Den samlade verksamheten vid LSS-bostäderna leds av en utförarchef, fem enhetschefer leder LSS-bostäderna. 91 personer är fast anställda (omräknat till heltid). Personalen är en mångkulturell arbetsgrupp bestående vårdare och administrativ personal. Personalen har huvudsakligen vårdutbildning, cheferna har högskoleutbildning. 11 anställda är över 60 år. Sjukfrånvaron uppgick till ca 6,14% under 2011.

Utföraren svarar för personalen oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Lokaler

Fastighetsägarna för LSS-bostäder är i dels kommunala bostadsföretag som Stockholms hem och MICASA dels Stena fastigheter. Även i bostadsrättsföreningar finns LSS-bostäder. Den totala ytan uppgår till ca 4 800 kvm.

Stadsdelsförvaltningen hyr LSS-bostäderna från fastighetsägarna eller när det gäller bostadsrätter, från Fastighetskontoret. De boende debiteras därefter hyra från stadsdelsförvaltningen.

Stadsdelsnämnden svarar för lokalekonomin (lokalkostnaderna och hyresintäkter) även när verksamheten är upphandlad.

Ledning och administration

Vid en upphandling övergår ledning och administration till utföraren. Stadsdelsförvaltningen uppdrag övergår till uppföljningsarbete av avtalet.

Utföraren svarar för ledning och administration oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Personalens rättigheter och eget val

Övertagande utförare, är enligt lag skyldiga att ta över samtliga fast anställda vid överlåtelse tillfället. De anställda har rätt att avstå från att följa med.

Antal anställda som väljer övertalighet är svårt att bedöma. Tidigare upphandlingar visar att ca 10-20% av de anställda valt att behålla sin anställning i kommunen, med övertalighet till följd när arbetet övergått till annan utförare. Erfarenheter från upphandlingar och andra omstruktureringar visar att med tydlig och frekvent information till de anställda väljer fler att följa med "sitt" jobb.

I Skärholmen har omstruktureringsarbete pågått under decennium, då demografiska förändringar medfört avveckling av skolor och äldreenheter. Stadsdelsförvaltningen har goda erfarenheter från personalarbete vid dessa omstruktureringar. En aktiv kommunikation med både arbetsgrupper som enskilda anställda samt fackliga organisationer under förändringsprocessen har möjliggjort för anställda att finna bra lösningar. Vid upphandling av Daglig verksamhet 2009/2010 visade att ca 9 personer (ca 18%) valde att stanna kvar i kommunen med övertalighet som följd. Övertalighetskostnaden för dessa 9 personer uppgick 2010 till 0,7 mkr. Idag kvarstår inga av dessa anställda.

Övertagande utförare, oavsett om denne är i kommunal regi eller på entreprenad är enligt lag skyldiga att ta över samtliga fast anställda vid överlåtelse tillfället. De anställda har rätt att avstå från att följa med.

Utföraren svarar för kostnader för personalkapaciteten i verksamheten oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, på entreprenad eller som enskild verksamhet.

Stadsdelsnämnden svarar för uppkomna övertalighetskostnader i samband med överlåtelsen, 1- 20 månader beroende på arbetstagarens val av lösning.

Bilaga 2)

**Synpunkter från boende, gode män, anhöriga vid LSS-
bostäder samt handikapprådet, avseende upphandling av
LSS-bostäder samt behov av information under
upphandlingsprocessen**

Stadsdelsnämndens uppdrag

Stadsdelsnämnden har uppdragit till förvaltningen att informera boende, gode män och anhöriga om förutsättningar för att genomföra en upphandling av LSS-bostäder, samt inventera hur boende, gode män och anhöriga vid LSS-bostäder och handikapprådet ställer sig till upphandling av LSS-bostäder.

Genomförande av uppdraget

1. Stadsdelsförvaltningen informerade handikapprådet om att en förstudie inför beslut om upphandling skulle ske, detta möte genomfördes torsdag den 7 april.
2. Stadsdelsförvaltningen bjöd in handikapprådet till ett möte för att inhämta handikapprådets synpunkter på en eventuell upphandling av driften av LSS-bostäderna, torsdag den 5 maj 2011. Handikapprådet lämnade sina synpunkter, (se sid 31).
3. Stadsdelsförvaltningen bjöd in samtliga personer boende i Skärholmens LSS-bostäder till ett informationsmöte måndag den 23 maj 2011, om stadens uppdrag att upphandla verksamhet och hur en upphandling går till. Vid mötet gavs möjlighet att uttrycka sina synpunkter på upphandlingen, (se sammanställning av samtliga inkomna synpunkter, sid 14).
4. Stadsdelsförvaltningen bjöd in samtliga anhöriga och gode män till personer boende i Skärholmens LSS-bostäder till ett informationsmöte måndag den 23 maj 2011, om stadens uppdrag att upphandla verksamhet och hur en upphandling går till. Vid mötet gavs möjlighet att uttrycka sina synpunkter på upphandlingen, (se sammanställning av samtliga inkomna synpunkter, sid 16).
5. Inbjudan till mötet samt att lämna synpunkter, skickades hem till boende vid LSS-bostäder, anhöriga och gode män i form av en kortfattad informationsbroschyr, där möjlighet fanns att lämna sina synpunkter på ett förfrankerat blad att tillsända stadsdelsförvaltningen i de fall någon ej kunde närvara vid mötet, 7 synpunkter från boende och anhöriga kom in, (se sid 21-30).

Representation/deltagande i mötet samt inskickade synpunkter

Vid LSS-bostäder bor fn 83 personer.

7 boende vid LSS-bostäder närvarade vid mötet den 23/5 2011.

14 närstående, anhöriga och gode män närvarade vid mötet den 23/5 2011.

1 representant från Handikapprådet närvarade vid båda mötena.

7 personer har skickat in sina synpunkter och 1 personer har ringt.

1 arbetslag från Bogsätra LSS-bostad har skickat in sina synpunkter.

Uppskattningsvis har synpunkter lämnats från ca 34% av de boende, deras anhöriga och gode män. Cirka 66% har inte lämnat synpunkter.

Resultatsammanställning

Kommentarer och åsikter från mötet med de boende vid LSS-bostäder, den 23 maj 2011.

(Nedanstående synpunkter är ej redigerade)

- Jag är nöjd med hur det fungerar idag och vill att det ska fortsätta. Kan inte sätta ord, men det är bara så.
- Jag har det jätteroligt där jag bor. Bredängs gruppboende ska till Åland och vara borta i två nätter.
- Vi trivs där vi bor.
- För mig är det viktigt med personalen och det är jobbigt när någon slutar, man blir ledsen.
- Det tar tid att lära känna nya människor. Viktigt att alla får en chans, och att man tänker framåt och inte bakåt.
- Det kan bli många nya att lära känna.
- Efter fem år blir det en ny upphandling och nya att lära känna. Det kan vara svårt.
- Som jag bor och har det idag är jag nöjd och får det jag vill ha och behöver.
- Jag vill inte ha privat, jag vill att kommunen styr. (flera sade detta)
- Kommunen hjälper mera.
- Man måste ge alla en chans, se framåt och inte bakåt.
- Det är bättre med Homsan än med kommunen.
- Är det bedömt så ska vi få den hjälpen vi behöver. Men vi vet inte om det blir bättre eller sämre. Men visst, vi förstår att de vill att det ska bli bättre.
- Jag tycker att moderaterna ger för lite pengar. Socialdemokraterna vill ge mer.
- Behöver någonting bli bättre? flera svarar nej på den frågan.
- Personalen litar på mig. De gör inte alltid som jag vill och de lyssnar inte alltid på mig. Jag är inte snabb och jag behöver mycket tid, det får jag inte alltid. Det vill jag ska bli bättre.
- Jag vill att de ska höja SL-kortet.

23/5 Närvarolista boende LSS-bostäder

OSWALD WINBREN

ISAMA & KARIM

PATRIK

Peter jacobsson

PAULINA

PETER

THERESE

Resultatsammanställning

Synpunkter från mötet med anhöriga, närstående och gode män till de boende vid LSS-bostäder, den 23 maj 2011.

(Nedanstående synpunkter är ej redigerade)

- Generellt har jag inte något emot upphandling, men denna typ av verksamhet där inte valfrihet råder och brukarna har så speciella behov måste vara nästan omöjligt att upphandla och inte gagna brukarna.
- Kontrollmöjligheten och patientsäkerheten riskeras.
- Jag tycker att ni bryter ned något som byggts upp och det arbete som påbörjats inom LSS bostäderna bör få fortsätta.
- Även om kommunen har insyn känner jag en oro för hur pengarna kommer att användas och vet att kommunen inte kommer kunna ha full insyn.
- Jag anser att kontinuiteten är otroligt viktig för den här målgruppen och därför ser jag en risk i och med ett upphandlingsförfarande.
- Även om de tar över all personal finns det riska att personal inte följer med vilket är oroande.
- Ökad valfrihet, hur? Om man inte är nöjd vart ska man då flytta? Det finns ju inga alternativ!
- Vindrivandet är oroande.
- Sekretessen som privata företag kan lägga in är oroande och en stor skillnad mot kommunen anser jag.
- Problemet är tidsbegränsningen alla måste lära om vart 3:e till vart 5:e år. Lära om, tänka nytt även om det kanske fungerar. Rörigt för de som bor på enheten.
- I vissa lägen är 3+2 kort tid men är verksamheten dålig är det en lång period. Hur svårt är det att säga upp avtal?
- Ser inte vari ligger valfriheten? Jag upplever det här som skendemokrati.
- Valfriheten för brukarna kommer inte att öka i och med upphandling och annan regi än idag.
- Det finns ingen valfrihet för den här målgruppen när det gäller boende. Daglig verksamhet ja men inte boende.
- Skärholmen har nu jobbat aktivt med bemötande genom t ex etikpanel, anhörigråd, boenderåd. Varför ska vi ge bort det? Skärholmen har skapat något bra och man försöker bygga upp och försöker se till brukarna, varför ge bort detta?
- Mycket viktigt att uppföljning görs och att vi har insyn även om en annan utförare kommer.

- Hur insatta är de som tar beslut om målgruppen? Kontinuiteten är så viktig i alla lägen. Tror inte att de förstår hur en upphandling kan påverka individerna.
- Risk att ny verksamhetsdrifts byts om fem år igen och då försvinner kontinuiteten.
- Konkurrens är bra med då måste det finnas valfrihet för brukarna.
- På anhörigråd säger en del att de inte är nöjda och att det inte fungerar så bra. Med konkurrens kan man skärpa till sig.
- Jag är för en stabil verksamhet med kontinuitet och Skärholmen är på rätt väg.
- Varför inte göra så att man upphandlar de nybyggda enheterna istället för de som är i drift och fungerar?
- Vi har erfarenhet att problem vid delegering av viss medicin som privata utförare inte får utföra.
- Vi vill gärna ha ett nytt möte. Vi vill träffa politikerna. Det måste få veta effekterna av en upphandling för den här målgruppen.
- Boendet är stationärt, vi har inget behov av fler aktörer.
- Om inte de boende uttryckt behov ska de inte påtvingas detta.
- Personalförändringar är akilleshälen för denna brukargrupp.
- Risk att gamla medarbetare som slutar ej ersätts med samma kompetens.
- En avtalsperiod kan omfatta 4-5 år, riskerar att byten görs av ledning och personal, det blir en kortsiktighet i verksamheten.
- Det blir stora konsekvenser för de boende.
- Vi har gjort detta förr och är inte intresserade igen.
- Valfriheten uppfylls inte!
- Bostad är inte lämpligt att upphandla – vad kan den boende välja i det?
- Kontinuiteten kan brista, för de boende är det viktigt med försiktighet och kontinuitet.
- Detta är de boendes hem och ska inte upphandlas överhuvudtaget.
- Jag är orolig för vilka effekter en upphandling kan få.
- En risk är försämrad insyn och kontroll. Ekonomin kan bli sämre.
- Finns det tillräckligt med resurser för uppföljning?
- Oro över bristande tillsyn i uppföljningen
- Efter att kommunen tog över känns det som att kommunen nu börjat bygga upp något bra.
- Vi vill ha kontinuitet och det blir svårt genom att det blir upphandlingar
- Vinstdrivande företag tar över och de skall gå med vinst.
- Personal väljer att inte följa med.
- Får personal behålla sina löner?
- Om alla säger nej, går politikerna emot oss då?
- Tystnadsplikten/sekretessen är inte lika säker med en annan utförare som lyder under Aktiebolagslagen, (svar från sdf: i verksamhet för funktions-

nedsatta regleras tystnadsplikt/sekretess i 29 § LSS och 15 kap 1 § SoL, oavsett utförare)

- och Socialtjänstlagen
- Jag tycker att kommunen också ska lägga ett bud.
- Alla avtal är för en begränsad tid och påverkar kontinuiteten.
- Om företaget fungerar dåligt är vi bundna av avtalstiden.
- I praktiken finns inte valfrihet eftersom det inte finns tillräckligt med LSS-bostäder att välja mellan.
- Det finns ingen riktig valfrihet, det fungerar inte.
- Blir det ett aktiebolag finns inte samma möjligheter som idag.
- Skärholmen har arbetat väldigt aktivt med bemötande och förhållningssätt. Ska detta ges bort till en osäkerhet?
- Cheferna och personalen vid LSS-bostäder vill något och lyssnar!
- Vi vill inte ha någon upphandling!
- Privata företag ska gå med vinst, och denna vinst läggs inte på boendena.
- På en enhet slutade en personal, vilket blev en katastrof. Denna risk ökar med nya aktörer och avtalstider vart 5:e år.
- Vilken kompetens har politikerna?
- Bra att vi fått komma till tals.
- Kan personalen få driva verksamheten själva? Ja, men då måste personalen säga upp sig.
- När jag är på boendeträff säger flera att de inte är nöjda, men nu verkar ni alla vara nöjda??
- Med konkurrens blir det lättare att komma åt personal som inte sköter sig.
- Vid slutet av ett avtal när entreprenören vet att de inte ska vara kvar, blir det lägre bemanning.
- Låt i stället alla nya tillkommande boenden drivas på entreprenad.
- Privata företag får inte delegation att ge flytande mediciner, om de inte har relevant kompetens. *(svar från sdf: primärvården är ansvarig för förskrivning av läkemedel oavsett utförare)*
- Om det blir en fortsättning på upphandlingen vill vi träffa politikerna.

Deltagarlista anhöriga, närstående och gode män:

Deltagarlista Information förtändie 23/6

Sonaya Saadati (mamma till Massoud Sadidi)

OSWALD WITTIGEN GOD MAN TILL ISSAMA

David D. Sayyeda (mamma till Nordin Sayyeda Kungssåtra rep. fr PO-Petersson
Samba med Nordin)

Kerstin och Stig Jansson föräldrar till Linus Jansson
Bysåtra

Nawal Mohsin, Sherarehs mamma (Jursåtra

Gumborg Johansson (Anders mamma Teupelviddaren)

Johann Hirtling god man o syster till Alf Kihlén Värbocks

Lotta Rönquist, FUB, ledamot Handikapprådet

Kerstin Zaring, Nathalies mamma, Teupelviddaren 65

Anni Reuterwik Ilavins mamma Högåtra

BÖRN REUTERVIK "Pappa"

Joanna Brudnowska mor till Paulina - Brölångs LSS-bente

Anette Edelsved mamma till Patrik på Högåtra

Bir Lindström NÄRSTÅENDE TILL LIORON LITVINENKO

OSWAAL WITBLOEN

08-6457527@com hem.se

Maud T Sayyed

maud-ts@hotmail.com

Kerstin Jansson

kerstin.jansson@kanninge.se

Stig Jansson

stig.jansson@skandia.se

Gumby Johansson

gumbyjohann@hotmail.com

Nawal Mohsin

nawal_mohsin@hotmail.com

joannabru@hotmail.com

Joanna Brudavick

bjorn@reutervik.no

ANNEBJÖRN REUTERVIK

Kerstin Larin

kerstin@nilart.se

Gunn Hilding

gunn.hilding@tel2.se

Anette Edelsvård

anette.edelsvard@gmail.com

Resultatsammanställning

Inskickade synpunkter avseende förstudie inför beslut om upphandling av LSS-bostäder vid Skärholmens stadsdelsförvaltning, maj 2011.

Har du/ni inte möjlighet att närvara?

Skicka gärna in dina synpunkter eller kommentarer senast den 26 maj 2011.

På blanketten nedan kan du skriva vad du tycker. Riv av sidan, tejpa igen och lägg på posten. Portot är betalt.

Nej, jag är starkt emot
~~det~~ privatisering och vill
INTE att Tempelriddaren ska
privatiseras.

Datum: Michael-Christoffer (Boende på Tempelriddaren 65)

Namn, adress, telefonnr:

Datum: 17 maj 2011

Ev. e-post:

För mer information angående upphandlingar och konkurrens vänligen besök
Stockholms stads hemsida: <http://foretag.stockholm.se/Upphandling-och-valfrihet/>
eller ring Gunnel Altin på telefonnummer 08-508 24 000

Har du/ni inte möjlighet att närvara?

Skicka gärna in dina synpunkter eller kommentarer senast den 26 maj 2011.

På blanketten nedan kan du skriva vad du tycker. Riv av sidan, tejpa igen och lägg på posten. Portot är betalt.

VILLINGE

Datum: 19/5-2011

Namn, adress, telefonnr:

Cann Vasse

Ev. e-post:

För mer information angående upphandlingar och konkurrens vänligen besök
Stockholms stads hemsida: <http://foretag.stockholm.se/Upphandling-och-valfrihet/>
eller ring Gunnel Altin på telefonnummer 08-508 24 000

Har du/ni inte möjlighet att närvara?

Skicka gärna in dina synpunkter eller kommentarer senast den 26 maj 2011.

På blanketten nedan kan du skriva vad du tycker. Riv av sidan, tejpa igen och lägg på posten. Portot är betalt.

Nej. Gillar inte. privatseering.

Datum: 19/5

Namn, adress, telefonnr: Johanna Johansson

Ev. e-post: Tempel Riddar V. 65.

För mer information angående upphandlingar och konkurrens vänligen besök
Stockholms stads hemsida: <http://foretag.stockholm.se/Upphandling-och-valfrihet/>
eller ring Gunnel Altin på telefonnummer 08-508 24 000

Har du/ni inte möjlighet att närvara?

Skicka gärna in dina synpunkter eller kommentarer senast
den 26 maj 2011.

På blanketten nedan kan du skriva vad du tycker. Riv av sidan,
tejpa igen och lägg på posten. Portot är betalt.

Vi vill inte bli föremål för upphandling. Vi har
tröttnat med om detta tidigare och det går så mycket
energi från personalen o det påverkar boende negativt.
Vi har nu välfungerande rutiner, bra chefer, bra perso-
nal, bra dokumentationssystem, bra löneskrap-system, bra
kontrakt med ^(LSS) andra GB. Detta ger god kvalitet och trygg-
het för de boende. Att bo på GB och ständigt bli
föremål för upphandling och den oro det skapar
är dålig kvalitet.

Datum: 2011-05-21

Namn, adress, telefonnr: PERSONALEN PÅ
BOGSÄTRA LSS BOSTAD

Ev. e-post:

För mer information angående upphandlingar och konkurrens vänligen besök
Stockholms stads hemsida: <http://foretag.stockholm.se/Upphandling-och-valfrihet/>
eller ring Gunnel Altin på telefonnummer 08-508 24 000

Har du/ni inte möjlighet att närvara?

Skicka gärna in dina synpunkter eller kommentarer senast
den 26 maj 2011.

På blanketten nedan kan du skriva vad du tycker. Riv av sidan,
tejp igen och lägg på posten. Portot är betalt.

Jag är god man för en boende
på Bogasätra gruppbostad. Det är
inte länge sedan verksamheten var
konkurrenskraftig och drevs av Carena.
Sedan på nytt kommunen och på nytt ev.
är av de stora bolagen som ska driva det.
Var är kontinuiteten? Var rädd om
en fungerande verksamhet med en
mycket duktig Dagmar Stenman i
spetsen.

Datum: 17/5-11

Namn, adress, telefonnr:

Rolf Nyberg 0730732394

Ev. e-post:

rolf.nyberg@nykvamn.se

För mer information angående upphandlingar och konkurrens vänligen besök
Stockholms stads hemsida: <http://foretag.stockholm.se/Upphandling-och-valfrihet/>
eller ring Gunnel Alén på telefonnummer 08-508 24 000

Har du/ni inte möjlighet att närvara?

Skicka gärna in dina synpunkter eller kommentarer senast den 26 maj 2011.

På blanketten nedan kan du skriva vad du tycker. Riv av sidan, tejpa igen och lägg på posten. Portot är betalt.

Jag vill inte att några ändringar
skäfs på Kungssättersväg 38
Därför vill jag ge igenom
stora ändringar med flytt.
och en del ändringar i samband
med den. Och absolut samma
personal. då dessa "ungdomar"
är mycket känsliga för ändringar
(färdigt dåligt anförande)

Datum:

Namn, adress, telefonnr:

Ev. e-post:

För mer information angående upphandlingar och konkurrens vänligen besök
Stockholms stads hemsida: <http://foretag.stockholm.se/Upphandling-och-valfrihet/>
eller ring Gunnel Altin på telefonnummer 08-508 24 000

Gunnel Altin

Från: Saadati Soraya (Uk) [soraya.saadati@sodertalje.se]
Skickat: den 25 maj 2011 13:39
Till: Gunnel Altin
Ämne: upphandling

Hej!

Jag tror att jag var ganska tydligt på mötet i måndags med mina åsikter när det gäller upphandlingen om försäljningen av LLS bostäder.

Men en annan sak som jag tycker är av värde att berätta är att när jag kom till Sverige fick jag klart för mig att här gick människovärden före allt annat och att man hade sin värdighet som individ oavsett olikheter. Jag håller detta väldigt kärt för mig med tanke på mitt ursprungliga land(Iran). Så låt mig och min son behålla dessa tro levande genom att stoppa försäljningen av LSS bostäder. Det är ingen hemlighet att alla sådana affärer har bara ett syfte, nämligen VINST. Låt min son och alla andra funktionshindrade behålla sin värdighet. De har ändå så mycket som de måste kämpa för.

Vänligen
Soraya Saadati (mamma till massoud Sadidi på Högsåtra)

Anteckningar från ett telefonsamtal från en anhörig, Anita Frej, mor till en boende vid Djursätra LSS, 31/5 2011

Man ska värna särskilt om de människor som bor i LSS-bostäder, och ej oroa dem i onödan. Det är "icke-respekt" att utsätta målgruppen för frågor de ej förstår riktigt och ej förmår omfatta konsekvenser av. Många av de boende har svårt att fatta beslut och ta ställning i så svåra frågor.

Jag känner oro för pågående utveckling, att den påverkar de boende negativt. Är det värt det?

Jag har erfarenheter från den tidigare upphandlingen när Orkidén svarade för driften av gruppboendena. Då uttrycktes mycket positiva deklARATIONER som inte förverkligades. Det skedde en viss utveckling.

Stadsdelsförvaltningen har haft höga ambitioner med LSS-bostäderna men det har tidigare gått trögt. På senare år har det skett en avsevärd förbättring och utveckling med en bra ledning som ger tydliga mål som också följs upp. Personalen vill ha ett samarbete och man får gehör för synpunkter man lämnar.

Jag är glad för denna pågående utveckling!

Resultatsammanställning

Brev från anhörig till boende vid LSS-bostäder avseende till Förstudie inför beslut om upphandling av LSS-bostäder

1. Som nära anhörig med god insyn i LSS verksamheten är jag **emot en utförsäljning/upphandling** av LSS bostäder. Argumenten och oron är många men först och främst handlar det om **vikten av kontinuitet och trygghet i boendet** för de människor det gäller.
2. Tanken på valfrihet är god och det vore toppen om de ”bara kunde välja ett annat boende” om de inte var nöjda men **sanningen** är att **den här gruppen av människor har inte någon valfrihet!**
3. **Det råder stor brist på LSS bostäder** så ett bostadsbyte är i det närmaste **omöjligt**. Många står i kö för en sådan bostad.
4. **Skärholmen ska ha en eloge** för att de inom LSS bostäderna sen en tid tillbaka aktivt arbetar med etik-projekt där förhållningssätt och bemötande ingår i personalens fortbildning. Att **satsa på personalens kompetensutveckling** är vad som behövs och vad vi berörda tycker är **god kvalitet**.
5. **Etik, förhållningssätt och bemötande diskuteras fortlöpande i anhörig- och boenderåd**. Att inte fortsätta det utvecklingsarbetet verkar vara dålig förvaltning av resurser både vad gäller ekonomi och humankapital.
6. Även om ”pengen” är lika stor oavsett om verksamheten drivs i kommunal eller privat regi så **ligger det i de privata bolagens natur att gå med vinst**. Det kommer oundvikligen att drabba de boende i gruppboendena.
7. Trots stadsdelens kontroller och uppföljning blir det **oroligt för de som bor** i gruppboendena. Avtalet löper i cykler och **vid varje prövning riskerar våra anhöriga ett byte** av driften.
8. Rent praktiskt följer en **rörig period när ett bolag ”vunnit”** och ska ta över verksamheten. Den tiden kan bli olika lång men **redan inom ett par år är det dags för uppföljning** och resulterar det i ett byte **infaller en ny tid av oro och omställning** för de **sköra** människor som berörs. Deras bostad, deras hem, deras förhoppningsvis **trygga plats ses av andra som en affärsverksamhet**.
9. För de som bor i gruppboendena är **kompetent personal av allra ytters-**

ta vikt. De behöver lyssnande och respektfull personal de kan lita på och den **tilliten tar tid att bygga upp.** Driftsbyte innebär att ledningen byts och att några ur personalstyrkan försvinner varje gång.

10. **LSS lagen är en trygg- och rättighetslag** skapad för att **skydda de människor som inte kan förse sig själva i samhället.** Ett stort ansvar vilar på oss andra för att **sörja för dessas väl.** Att **utsätta dem för regelbundna omställningar** är inte värdigt.

11. Låt gärna **daglig verksamhet drivas i privat regi** men **bostaden**, den mest grundläggande av alla mänskliga behov **bör drivas i kommunal regi** oavsett vilka politiker som för tillfället styr.

12. **Den dag då det byggts upp ett utbud av nya gruppboenden och reell valfrihet finns kan frågan tas upp igen.**

Stockholm 25/5 2011

Kerstin Zaring, mamma

Handikapprådets synpunkter på en eventuell upphandling av LSS-bostäder, till förstudie

Datum: 2011-05-05

Närvarande

Handikapprådet: Nils Duwähl, Karin Rask, Seppo Mälkki, Göran Weidenmark, Lotta Rosenström.

Stadsdelsförvaltningen: Astrid Thornberg och Therese Lang (till kl. 16.00), Karin Rosenqvist, Diana Özgün och Gunnel Altin (information och anteckningar)

Dagordning

Information:

- Stockholms stads syfte med upphandling i konkurrens, förvaltningens upphandlingsuppdrag och Aktivitetsplan
- Vad är en upphandling i konkurrens
- Ansvar för verksamhet och kvalitet
- Hur går denna upphandling till

Inventering av handikapprådets synpunkter på:

- Hur ställer sig boende, anhöriga och handikapprådet till en upphandling?

Handikapprådets synpunkter

Hur ställer sig handikapprådet till en upphandling?

LSS-bostäder är de boendes hem!

- LSS-bostaden är den enskildes hem och bör ej upphandlas över huvud taget!
- Ett LSS-boende är stationärt, man har inget större behov av flera aktörer i sitt hem.
- Bostad är inte lämplig att upphandla, vad är det den boende kan välja? Vad blir konsekvenserna för den boende?
- Den enskildes hem och bostad är en primär fråga för människor, en speciell verksamhet. Upphandling i konkurrens där stadsdelsnämnden väljer en leverantör innebär ett förmyndarskap!

Handikapprådet betonade att de som bor i LSS-boende är pga sina funktionsnedsättningar särskilt känsliga för förändringar i hemmiljön.

Kontinuitet och trygghet i verksamhet och förtroende för personalen är en viktig faktor för de boendes livskvalitet

- Ur de boendes synpunkt är det en risk med upphandling av LSS-bostäder, då personalförändringar kan ske, och därmed uppstår brister i personalkontinuiteten. Även förändringar i verksamhetens kontinuitet kan påverka boenden negativt.
- LSS-boendet innebär ett långvarigt uppbyggt förtroende mellan den boende och personalen, detta bygger på en relation! Det är en risk att detta förtroende raderas av att arbetssituationen och arbetsvillkoren förändras för personalen som då slutar.
- I Skärholmen fungerar LSS-boendena mycket bra! LSS-bostäderna har fått stadens kvalitetspris. Detta är viktigt att värna! Vi vill inte förändra detta förhållande!

Handikapprådet beskrev den väldiga oro och förtvivlan som väcks hos de som bor i LSS-bostäderna, deras anhöriga och personal och hur detta präglar hela processen kring upphandling. Tryggheten raderas för de som bor i LSS-boenden och livskvaliteten påverkas mycket negativt. Det finns stor risk att det byggs in otrygghet i verksamheten eftersom den regelbundet ska upphandlas.

Upphandlad leverantör – en annan organisation och ledning

- Personalen kan få försämrade arbetsvillkor i en annan associationsform.
- Risk för att gamla medarbetare slutar och ersätts med anställda med lägre kompetens.
- Farhågor finns för försämrad ekonomi och insyn.
- Det är viktigt att staden har full insyn i verksamheten och ekonomin. Särskilt viktigt är det att staden har insyn i alla ekonomiska frågor för att säkerställa att pengar nyttjas i verksamheten.
- Finns det tillräckligt med resurser för uppföljning?
- Vid upphandling bör staden säkerställa ”Meddelarfriheten”, möjligheten för anställda att anmäla missförhållanden i verksamheten/bolaget.

Handikapprådet tryckte på att kommunen måste ställa krav på adekvat utbildning hos all personal, inte bara cheferna. Att cheferna ska ha rätt utbildning är ett krav från Socialstyrelsen. Insyn i upphandlad verksamhets ekonomi är viktigt för att kunna bedöma om pengarna används på bästa sätt för de som bor i LSS-boendet. Därutöver är det oerhört viktigt med uppföljning och insyn.

Förändringars effekter för personer i denna målgrupp

- En ny entreprenör vill prägla sin verksamhet vilket innebär förändringar, dels av chefer, organisation, verksamhet och rutiner. Kontinuitet och förutsebarhet för den enskilde kan påverkas negativt.
- Ekonomiska incitament för en privat aktör kan vara skäl till att förändra verksamheten.
- Man bör genomföra förändringar försiktigt i denna målgrupp. Kontinuiteten är viktig!
- Upphandling enligt LOU innebär att avtalet sträcker sig över en viss tidsperiod, t ex 3-5 år, därefter ska upphandlingen göras om och då sker en organisationsförändring igen, det blir ingen kontinuitet. Verksamheten förändras och kompetent personal, som är en garant för trygghet och kontinuitet riskeras bytas ut.
- Vi har lärt oss av tidigare erfarenheter och det inte alltid är positivt med upphandling.
- Medlemmarna i handikapprådet är oroliga för effekterna av en upphandling.

Handikapprådet pekade på att varje SDN själv beslutar om verksamhet ska upphandlas. Det finns en handlingsfrihet för stadsdelen.

Reell valfrihet

- Stockholms stad driver frågan om upphandling för hårt.
- Finns det behov, uttrycks det önskemål från de boende, närstående och gode män om fler aktörer på ”marknaden”? Om inte brukarna uttryckt behov ska inte de påtvingas detta!
- Upphandling enligt LOU innebär egentligen ingen reell valfrihet, nämnden väljer/beslutar om vilken utförare som ska få teckna avtal och få uppdraget. De boende och dess närstående/gode män ska få välja utförare direkt, själva.

Handikapprådet belyste frågan om ”verklig valfrihet”. Verklig valfrihet måste innebära att man kan välja det boendialternativ som man redan har och som man trivs med. Så blir det inte nu. Det är ingen verklig valfrihet. Förändringen upplevs som ett övergrepp.

Fördelar, positiva synpunkter på att upphandla verksamhet i konkurrens

- Satsa på fler aktörer t ex inom LOV (Lagen om Valfrihet).
- Upphandling är bra om det finns ett uttalat behov från boende, närstående/gode män.

- Konkurrensutsättning är bra då man konkurrerar om kvalitet. Den som är bäst får uppdraget.
- Jag är i princip inte emot upphandling. Det kan vara nödvändigt i en stagnerande verksamhet för att få till stånd en positiv utveckling. Men detta behov finns inte vid LSS-bostäderna i Skärholmens sdf.
- Vi är mycket nöjda med LSS-boendena i Skärholmen som också fått kvalitetspris. Vi vill inte förändra detta.
- LASS är den ultimata valfriheten! Jag får välja personlig assistans själv!
- Det är OK med upphandling om det finns ett uttalat behov.
- Det är bra att tävla om bästa kvalitet, som man gör vid en upphandling, om det är så att någon erbjuder en bättre verksamhet och kvalitet är det bara positivt!

Handikapprådet uttryckte att upphandling är ett möjligt alternativ om de boende önskar att kvaliteten i boendet höjs. Eftersom LSS-bostäderna i Skärholmen håller erkänt hög kvalitet får upphandlingen enbart negativa konsekvenser.

Övriga synpunkter

Handikapprådet framförde kritik på att rådet inte involverades i diskussionerna om att föreslå LSS-bostäder som upphandlingsobjekt till förstudie inför eventuell upphandling, i samband med planering inför Verksamhetsplan 2011.

Handikapprådet hade velat ha möjlighet att lämna synpunkter på detta innan nämnden fattade beslut.

Sammanfattningsvis ser handikapprådet inget positivt med en upphandling i nuvarande läge.

Resultatsammanställning

Ställningstaganden från intresseorganisationer för personer med funktionsnedsättning avseende upphandling av LSS-bostäder 2011.

Handikappförbunden ,

Annika Nyström Karlsson, kanslichef

”Handikappförbundet” har svårt att uttala sig generellt då de företräder 39 förbund som ej har diskuterat frågan samlat.

När det gäller valfrihet är det svårt för personer med kognitiv funktionsnedsättning att välja, vilket ställer höga krav på anhöriga och handläggare att verkligen försäkra sig om att personen fått göra ett eget val.

En bostad är ju det egna hemmet - ett permanent boende, vilket man inte så lätt väljer bort, det är osannolikt att ta sitt pick och pack och byta utförare om man ej gillar driften av den egna LSS-bostaden.

Däremot finns det större möjlighet till valfrihet i det första valet av bostad.

Om upphandling av verksamhet ska ske måste man ta följande hänsyn för denna målgrupp:

- Ha långa avtalstider då förändringar i sig kan skapa oro för personer i denna målgrupp, verksamhetens kvalitet bygger på förtroende och relationer.
- Nämnden måste i upphandlingen beakta LSS bärande principer för att säkerställa att verksamheten utförs med utgångspunkt från dessa.
- Nämnden måste ha en frekvent uppföljning och tillsyn för att säkerställa att utföraren lever upp till kvalitets- och säkerhetskrav.
- Nämnden måste efterfråga en rutin för klagomålshantering.

Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning, FUB,

Nina Alander, jurist

Det är kvalitén i verksamheten som är avgörande, oavsett utförare. Utföraren kan vara både kommunal och privat. Viktigt att kommunen tillser att lag, förordningar och krav i avtalet följs, att kvalitén för de boende är hög. LSS-boendet är ett permanent boende så kommunen ska säkerställa målgruppens behov av trygghet och kontinuitet tillgodoses.

FUB i Stockholm
Stefan Fagerström

Vi skulle vilja gå vidare i frågan med ett möte med politikerna.

FUB:s principiella inställning till upphandling:

- Man måste visa hänsyn och försiktighet vid upphandling av LSS-bostäder
- LSS-bostäder är ej en vårdenheter, det är människors hem.
- Förändringar och turbulens kan påverka de boende negativt, man måste beakta trygghetsaspekten.
- Är ej emot upphandling, men det måste gå rätt till:
 - o med hänsyn och försiktighet
 - o i samverkan med FUB

Autism, och Aspergerförbundet,
Niklas Mårtensson, ombudsman

Det är kvalitén i verksamheten som är avgörande, oavsett utförare. Utföraren kan vara både kommunal och privat.

Följande kvalitetsfaktorer är viktiga att säkerställa oavsett utförare:

- Personalens kompetens och bemanning, det ska vara en hög kompetens och tät bemanning.
- Handledning och utbildning till personalen för att utveckla och arbeta med kvalitetsförbättringar.
- Beakta personers/boendes behov av självständighet och intressen.
- Detta är personernas bostad, den ska vara självständighetsanpassad. LSS-boendet ska vara tryggt och personalen ska visa respekt för individuella behov, t ex vara receptiv för personens behov av enskildhet och/eller gemenskap aktiviteter.
- Det är verksamhetens innehåll och kvalitet som är avgörande inte vem som driver den. Utföraren ska ha en hög kvalitet i verksamheten, med kontinuitet och väl fungerande arbetssätt, metoder och pedagogik t ex tydliggörande pedagogik. För denna målgrupp är tydliggörande och förutsägbarhet viktigt.

Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar, RBU

Agnetha Mbuyamba, ordförande, förbundsstyrelsen

RBU har ej tagit en principiell ställning till frågan om upphandling av drifts- verksamheter. RBU är en intresseförening för barn och unga, de bor vanligtvis hemma i sina familjer.

RBU framhåller att särskild hänsyn bör tas till denna målgrupp avseende kontinuitet och trygghet och alla förändringar bör ske med stor försiktighet och samverkan.

Riksförbundet Attention, neuropsykiatriska funktionshinder

Anki Sandberg, förbundsordförande

Vi vill att vård och stöd ska vara offentligt styrd, kontrollerad och finansierad, men har inget emot privata utförare.

Riksförbundet för mental och social hälsa, RSMH

Stockholmsdistriktet, Christer Järström

Generellt är RSMH reserverade till upphandlingar av verksamhet till denna målgrupp pga följande skäl:

- Denna målgrupp har svårt att komma till tals kring dessa frågor
- Upphandling gynnar de som är verbalt starka
- Man har farhågor kring att verksamheter försämrats

Det finns dock delade uppfattningar, i förbundet finns också uppfattningen om att upphandlingar kan öka kvalitén i verksamheten, då entreprenörer tävlar med kvalitet för att få avtalet. Men det är då viktigt att:

- Beställarkompetensen måste vara hög, d v s de som utarbetar förfrågningsunderlaget måste vara väl insatt i de lagar och riktlinjer samt politiska krav som ställs på verksamheten och ha god insikt om målgruppens olika behov.
- I förfrågningsunderlaget ska mål, resultat och effekter samt ovanstående krav konkretiseras, för att vid uppföljning och tillsyn enkelt kunna följa upp att målgruppen får den verksamhet man avtalat om.
- Det ska vara möjligt att göra vissa justeringar i avtalet under avtalstiden, för en bra och kvalitativ verksamhet till brukarna.
- Avtalstiden bör av kontinuitets- och trygghetsskäl vara 3-4 år med möjlighet till förlängning 1+1 år (sammanlagt 5 år om allt fungerar bra).